

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра міжкультурної комунікації, світової літератури та перекладу

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ ДЖ. СВІФТА "МАНДРИ
ГУЛЛІВЕРА"**

Студентки 2 курсу групи МСО
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності 014.021 Середня освіта
(мова і література) (англійська)
Іванової Дар'ї Ігорівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник:
Мельник Т. М.
кандидат філологічних наук, доцент

(прізвище та ініціали, посада, вчене звання, науковий ступінь)

(підпис)

Іванова Д. І.
(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ РОМАНУ.....	6
1.1. Виникнення і розвиток роману як літературного жанру.....	6
1.2. Жанрові різновиди роману.....	19
1.2.1. Жанрові моделі роману-подорожі.....	19
1.2.2. Художні особливості сатирико-фантастичного роману.....	22
1.2.3. Композиційно-стилістичні особливості памфлету як жанру.....	28
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	30
РОЗДІЛ 2. ЖАНРОВЕ РОЗМАЇТТЯ РОМАНУ ДЖ. СВІФТА «МАНДРИ ГУЛЛІВЕРА».....	32
2.1. Історія створення роману Дж.Свіфта «Мандри Гуллівера».....	32
2.2. Сатиричне зображення дійсності в романі Джонатана Свіфта «Мандри Гуллівера».....	40
2.3. Елементи жанру утопії та антиутопії в романі Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера».....	62
2.4. Роль фантастики в романі «Мандри Гуллівера».....	64
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	67
РОЗДІЛ 3. ВИВЧЕННЯ РОМАНУ «МАНДРИ ГУЛЛІВЕРА» В ШКОЛІ.....	69
3.1. Конспект уроку для 5 класу.....	69
3.2. Конспект уроку для 7 класу.....	73
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	77
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверинцев С. История всемирной литературы. Т.1. Москва, 2003. 455 с.
2. Азимов А. Примечания к "Путешествиям Гулливера". Москва, 1988. 272 с.
3. Аннепская А., Каменский А., Паевская В. и др. Истории живые лица. Москва, 2015. 384 с.
4. Алеева Е.З. Культурологические аспекты мифа в романе Свифта "Путешествия Гулливера". Уч. записки Казанского университета. Сер. Гуманитарные науки. 2010 г. 125-136 с. URL: http://old.kpfu.ru/uz_en/bin_files3/152_2_gum_13.pdf (дата звернення 10.06.2020)
5. Бахтин М. Эстетика словесного творчества / Сост. С. Г. Бочаров; Текст подгот. Г. С. Бернштейн и Л. В. Дерюгина; Примеч. С. С. Аверинцева и С. Г. Бочарова. Москва, 1979 г. 424 с.
6. Бахтин. М. Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет. Москва, 1975. 483 с.
7. Бахтин М. Проблемы поэтики Достоевского. Москва: Художественная литература, 1972. 505 с.
8. Бахтин М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Возрождения. Москва, 1990. 355 с.
9. Белинский В. Взгляд на русскую литературу 1847 г. Собр. соч.: В 13 тт. Москва, 1956. 228 с.
10. Богданов Д. Джонатан Свифт. Путешествия Лемюэля Гулливера: Москва: Художественная литература, 1980. 364 с. URL: http://az.lib.ru/s/swift_d/text_0020.shtml (дата звернення 15.07.2020)
11. Борев Ю. О комическом. Москва, 1957. 234 с.
12. Галинская И. Философское содержание "Сказки бочки" и "Путешествий Гулливера" Джонатана Свифта. Москва, 2004. 358 с.

13. Галич. О., Назарець. В., Васи́лець. Є. Теорія Літератури. Київ, 2005. 489 с.
14. Годвин У. Калєб Уильямс. Лондон, 1794. 260 с.
15. Гончаров И. Фрегат. Паллада. Очерки путешествия в двух томах. Собр. соч.: В 8 тт. Москва, 1978. 598 с.
16. Горин Г. "Дом, который построил Свифт". Москва, 1995. 208 с.
17. Джумайло О. Мотив Движения в «Путешествиях Гулливера» Дж. Свифта. *Материалы третьей научной конференции по проблемам литературы и культуры (18-20 апреля 2002)*. Москва, 2002. 165-173 с.
URL: <http://www.philology.ru/literature3/dzhumaylo-02.htm> (дата звернення 21.07.2020)
18. Елистратова А. Английский роман эпохи Просвещения. Москва, 1966. 476 с.
19. Елистратова А. Свифт и другие сатирики. История всемирной литературы: В 9 тт. Т.5. Москва, 1988. 375 с.
20. Елифарова М. Загадочный Джонатан Свифт. Москва, 1968. 230 с.
21. Эльсберг Я. Вопросы теории сатиры. Москва, 1957. 357с.
22. Загидовна Е. "Путешествия Гулливера": факт, псевдофакт, вымысел. *Серия Гуманитарные науки*. Казань, 2016. 30 с.
23. Ингер А. Г. Джонатан Свифт. Свифт Дж. Сказка бочки. Путешествия Гулливера. Москва, 1976 . 180 с.
24. Кагарлицкий Ю. Что такое фантастика? Москва: Художественная литература, 1974. 230 с.
25. Карамзин Н. Письма русского путешественника. Ленинград, 1987. 393 с.
26. Левидов М. Путешествие в некоторые отдаленные страны, мысли и чувства Дж. Свифта. Москва, 1986. 234 с.
27. Лотман Ю. Структура художественного текста. Москва, 1970. 320 с.

- 28.Ливергант А. Джонатан Свифт. Письма. Комментарии. Ливергант А. Факт или вымысел. Антология. Москва, 2008 . 559 с.
- 29.Маслова Н.М. Путевой очерк: проблемы жанра. Москва, 1980. 116 с.
- 30.Машевская И. "Нулевой персонаж "Путешествий" Джонатана Свифта" *Нева*.№ 2, 2007. URL: <https://magazines.gorky.media/neva/2007/2/nulevoj-personazh-puteshestvij-dzhonatana-svifta.html> (дата звернення 20.06.2020)
- 31.Мельник Т.Н. Влияние фольклора на жанрово-стилевую организацию романа В.Шукшина «Любавины». *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди Серія літературознавство*. Харків, 2013. Випуск 4 (76). Частина 1. С. 141-147.
- 32.Мор Т. Утопия. Москва, 1978 . 291 с.
- 33.Муравьев И. Путешествие с Гулливером (1699 - 1970). Москва, 1972. 208 с.
- 34.Николаев Д. Сатира и реалистический гротеск. Москва, 1977. 358 с.
- 35.Оганян Ж. Афоризмы великих мужчин. Москва, 2016. 192 с.
- 36.Оруэлл Д. Политика против литературы. Взгляд на "Путешествия Гулливера". Москва, 1989. 190 с.
- 37.Панченко Д. Ямбул и Кампанелла. *Античное наследие в культуре Возрождения. Утопический город на исходе Ренессанса*. Москва, 1984. 384 с.
- 38.Прокофьев Н. Хождения: путешествие и литературный жанр. Сокровища древнерусской литературы. Записки русских путешественников XI XV веков. Москва, 1984. 446 с.
- 39.Свифт Дж. Памфлеты. Москва: Государственное издательство художественной литературы, 1955. 335 с.
- 40.Свифт Дж. "Письма Суконщика". Москва: Книжный клуб, 2008. 408 с.
- 41.Свифт Дж. Рассуждение о неудобстве уничтожения христианства в Англии. Собрание починений: в 3 тт. Москва, 2008. 186 с.

42. Свифт Дж. Стихи на смерть доктора Свифта. Москва, 2003. 208 с.
43. Спиридонова Л. "Русская сатирическая литература начала XX века". Москва, 1977. 370 с.
44. Смелков Ю. С. Гуманизм технической эры. *Вопросы литературы*. 1973. 346 с.
45. Стерн Л. Жизнь и мнения Тристрама Шенди, джентльмена. Сентиментальное путешествие. Москва, 1968. 230 с.
46. Тмарченко Н. Поэтика: Словарь актуальных терминов и понятий. Москва, 2008. 358 с.
47. Тіхоненко С. Гротескні форми II частини роману Джонатана Свіфта «Мандри Гуллівера» [URL:https://cyberleninka.ru/article/n/groteskni-formi-ii-chastini-romanu-dzhonatana-svifta-mandri-gullivera/viewer](https://cyberleninka.ru/article/n/groteskni-formi-ii-chastini-romanu-dzhonatana-svifta-mandri-gullivera/viewer) _____ (дата звернення 01.08.2020)
48. Тюпа В.И. Парадигмы художественности. Поэтика. Словарь актуальных терминов и понятий. Москва, 2008. 400 с.
49. Фрейдберг О.М. Миф и литература древности. Москва, 1978.
50. Хализев В.Е. Теория литературы. Москва, 2002. 438 с.
51. Хорольский В.В. Эссе и памфлет в английской публицистике XVIII века: к проблеме диффузии дифференциации жанров. Акценты. Новое в массовой коммуникации: Альманах. Воронеж, 2001. 234 с.
52. Чехов. А. Полное собрание сочинений и писем в 30 томах. Москва, 1983. 448 с.
53. Чернышевский Н. Г. Полное собрание сочинений. Москва, 1948. 222 с.
54. Шамрай А. Дж.Свіфт. Мандри Гуллівера. [URL:http://ae-lib.org.ua/texts/shamray_swift_ua.htm](http://ae-lib.org.ua/texts/shamray_swift_ua.htm) (дата звернення 01.08.2020)
55. Штекли А.Э. Утопия. Томаса Мора и социалистическая мысль. Москва: Коммунист, 1978. 208 с.
56. Якименко. В. Произведения Свифта как загадка или разгадка современности? Харьков, 1996. 151 с.

57. Adelson-Goldstein J., Shapiro N. Oxford Picture Dictionary Monolingual (American English) Dictionary. 2008, 296 p.
58. Arthur E. The Geography and Chronology of Gulliver's Travels. Four Essays on Gulliver's Travels. Princeton: Princeton University Press. 1945, 150 p.
59. Bloom H. Bloom's Modern Critical Interpretations Jonathan Swift's Gulliver Travels New Edition/ H.Bloom. Cambridge University Press, 2009. 256 p.
60. Degategno P.J. "Jonathan Swift – a literature reference to his life and works"/ P.J.Degategno, R.J. Stubblefield N.Y., 2006. 481 p.
61. Ehrenpreis I. Swift: the man, his works and his age. London, 1967. 193 p.
62. Feinberg L. Introduction to Satire. Ames (Iowa). L. Satire and transformation of genre. Philadelphia. 1987. 150 p.
63. Swift J. Gulliver's Travels. Hertfordshire. London, 2001. 249 p.
64. Swift J. The Poems of Jonathan Swift, Vol. 1 (Second Edition) Harold Williams Oxford University Press. 1937, 100p.
65. Ulman G. Satire and Correspondence of Swift. Cambridge, 1973. 150 p.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

66. Белокурова. С. П. Словарь литературоведческих терминов. Москва, 2005. 320 с.
67. БСЭ: в 30 Т. изд. 3-е. Советская энциклопедия. Москва, 1969 – 1978 гг. 608 с.
68. Брокгауз Ф. А., Ефрон И. А. Энциклопедический словарь Брокгауза и Эфрона. Петербург, 2008. 486 с.
69. Гроссман. Л. Литературная энциклопедия. Москва, 1935. 400 с.
70. Литературная энциклопедия. Москва, 1934. 189 с.
71. Сулова Н. В. Новейший литературоведческий словарь-справочник для ученика и учителя. Москва, 2003. 350 с.
72. Прохоров А., Гиляров Н., Советский Энциклопедический словарь. Москва, 1980. 1600 с.

73.Тамарченко Н. Поэтика: Словарь актуальных терминов и понятий. Москва, 2008. 358 с.

74.Тимофеев Л. Словарь литературоведческих терминов. Москва, 1994. 510 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

75. Свифт Дж. Путешествие в некоторые отдаленные страны света Лемюэля Гулливера сначала хирурга, а потом капитана нескольких кораблей. Москва, 1966. 415 с.

76.Свифт Дж. Путешествия Гулливера. Сказка бочки. Дневник для Стеллы. Письма. Памфлеты. Москва: НФ "Пушкинская библиотека", 2003. 208 с.

77.Свифт. Дж. Путешествия Лемюэля Гулливера. Москва, 1978. 272 с.

78.Свифт Дж. Путешествия Гулливера (перев. Франковского). Москва: ОГИЗ, 1947. 673 с.

79. Swift J. "Travels into Several Remote Nations of the World, in Four Parts. By Lemuel Gulliver, First a Surgeon, and then a Captain of Several Ships". London, 287 p.

80.Swift J. Gulliver's Travels. Jonathan Swift. US, 1996, 278 p.